

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**У МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ
(НЕМЕДИЧНІ ПРОБЛЕМИ В МЕДИЦИНІ)»**

28-29 ЛЮТОГО 2024 РОКУ

м. Запоріжжя

УДК 614.253
С69

Редколегія:

Л.М. Боярська – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ, кандидат медичних наук, професор;

І.Г. Утюж – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ, доктор філософських наук, професор;

Ю.В. Котлова – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМФУ;

Д.П. Сенетий – доктор філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Н.В. Спиця – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ;

Ю.О. Іріюглу – кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМФУ.

С-69 Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині): зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (28-29 лютого 2024 року). – Запоріжжя: ЗДМФУ, 2024. – 312 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

<i>Рижкова С.Є.</i> ВИКОРИСТАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ/МЕДИЧНОГО ВТРУЧАННЯ ДЛЯ ЗМІНИ ОСОБИСТОСТІ	109
<i>Чаплінський Р.О.</i> НОМО VIRTUALIS І БІОЕТИКА: ОСІ ПЕРЕТИНУ	109
СЕКЦІЯ 3. ЕКОЦИД ТА ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ: БІОЛОГІЧНИЙ, МЕДИЧНИЙ ТА СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТИ	
<i>Вітюк І.К.</i> ЕКОЦИД ЯК ТАКТИКА ГЕНОЦИДУ В УКРАЇНІ В ПЕРІОД РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	111
<i>Крупей К.С., Кравченко Г.В.</i> НАСЛІДКИ ЕКОЦИДУ НА ТЛІ ВІЙНИ: ЕКОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ СТАНУ ВОДНИХ РЕСУРСІВ У М. ЗАПОРІЖЖЯ.....	113
<i>Метеленко Н.Г.</i> ЕКОЦИД ТА ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ: БІОЛОГІЧНИЙ ТА МЕДИЧНИЙ АНАЛІЗ.....	114
<i>Тихомірова Ф.А.</i> УРБИЦИД ТА ЕКОЦИД В УМОВАХ ВІЙНИ.....	116
СЕКЦІЯ 4. РОЗУМІННЯ РОЛІ, ЗНАЧЕННЯ, РІВНЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ЦІННОСТІ ЛІКАРЯ СУЧАСНИМ СУСПІЛЬСТВОМ (ГЛОБАЛІЗОВАНИЙ СВІТ ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ)	
<i>Fominaite M.</i> EXPERIENCES OF WORKPLACE AGGRESSION BY HEALTH CARE PROFESSIONALS.....	118
<i>Москвітіна Д.А.</i> МЕДИЧНИЙ ДИСКУРС РОМАНУ ДЖ. СВІФТА «МАНДРИ ГУЛЛІВЕРА»	119
<i>Лямцева О.В.</i> СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ДЛЯ ЛІКАРІВ: ВИГОДИ ТА ВИКЛИКИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАКТИКИ.....	122
<i>Власенко Ф.П.</i> ВІРА, НАДІЯ, ЛЮБОВ ЯК ОРІЄНТИРИ ЛЮДЯНОСТІ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЛІКАРЯ.....	124
<i>Гусарова А.В.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ОБІЗНАНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПРО РОБОТУ ЛІКАРЯ- ПАТОЛОГОАНАТОМА.....	125
<i>Лаишул Д.А.</i> РОЛЬ ЛІКАРЯ В 21 СТОЛІТТІ: ЕТИКА, ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ПРОФЕСІЙНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ.....	126
<i>Левчук-Воронцова Т.О.</i> СТИГМАТИЗАЦІЯ У МЕДИЦИНІ.....	128
<i>Chemerys Y.</i> PROBLEMS OF EMPATHY IN MEDICINE.....	129
СЕКЦІЯ 5. ПРОБЛЕМА ЛІКАРЯ-ВИКЛАДАЧА – ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ	
<i>Марушко Ю.В., Бойко Н.С., Чабанович О.В., Шеф Г.Г.</i> ПРИНЦИПИ НЕВЕРБАЛЬНОГО СПІЛКУВАННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	130
<i>Volkova G.</i> THE ROLE OF A FOREIGN LANGUAGE IN PROFESSIONAL TRAINING FOR MEDICINE.....	132
<i>Довбиш І.М., Коломоєць Ю.С.</i> ІНТЕГРАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ТА ПІДХОДІВ ЛІКАРЕМ-ВИКЛАДАЧЕМ.....	133

full of fetid purulent matter; with sour frothy ructations: with canine appetites, and crudeness of digestion» [3], згаданий лікар пропонує, щоб протягом всіх трьох днів засідань сенаторів оглядали лікарі й прописували їм відповідні ліки, від яких вони мають одужати до наступної серії засідань.

Отже, як бачимо, натуралістичний, грубо-фізіологічний, глузливо-сатиричний, і при цьому блискуче дотепний і художньо довершений роман Дж. Свіфта «Мандрі Гуллівера» варто прибрати з дитячої полиці, адже у його на позір казкових сюжетних колізіях закодовані споконвіку актуальні філософські, політичні й медичні проблеми.

Список використаних джерел

1. Hui H. The Changing Adaptation Strategies of Children's Literature: Two Centuries of Children's Editions of *Gulliver's Travels*. *Hungarian Journal of English and American Studies*. 2011. Vol.17. No. 2. P. 245-262.
2. Probyn C. T. Swift and the Physicians: Aspects and Satire and Status. *Medical History*. 1984. Vol. 18. P. 249-261
3. Swift J. *Gulliver's Travels*. Project Gutenberg. URL: <https://www.gutenberg.org/files/829/829-h/829-h.htm> (дата звернення 29.01.2024)

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ДЛЯ ЛІКАРІВ: ВИГОДИ ТА ВИКЛИКИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАКТИКИ

*Лямцева Олена Валентинівна,
асистент кафедри факультетської педіатрії
Науковий керівник: Утюж Ірина Геннадіївна,
д.філ.н., професор, зав.кафедри суспільних дисциплін
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Вступ. Соціальні мережі перетворилися на один з основних способів, яким люди взаємодіють, спілкуються та знаходять інформацію. Для медичної галузі вони відкривають нові можливості та виклики. Тому є необхідність розглянути роль соціальних мереж у роботі лікарів, виокремлюючи їх позитивні та негативні впливи та вказуючи на шляхи максимізації переваг та мінімізації ризиків.

Актуальність полягає у необхідності розуміння впливу соціальних мереж на сучасну медичну практику в Україні. Зростання популярності цих платформ серед лікарів та пацієнтів вимагає обґрунтованих підходів до їх використання, зокрема з урахуванням позитивних та негативних наслідків для професійної діяльності лікарів та забезпечення конфіденційності та етичності взаємодії з пацієнтами.

Основна частина. У сучасному українському суспільстві соціальні мережі відіграють значну роль у житті людей, а для лікарів вони стають як джерелом можливостей, так і джерелом ризиків. Позитивні аспекти включають можливість підвищити професійний статус, спілкуватися з колегами та надавати корисну інформацію громадськості. Завдяки соціальним мережам лікар може ефективно спілкуватися з пацієнтами, надавати консультації, поширювати корисну інформацію та підтримувати пацієнтів у важкі часи. Крім того, соціальні мережі створюють можливості для лікарів здійснювати медичну просвіту та популяризувати здоровий спосіб життя серед населення. Розміщення корисної інформації про профілактику захворювань, поради з правильного харчування та рекомендації щодо фізичної активності можуть допомогти зменшити захворюваність та покращити стан здоров'я населення. Проте, з використанням соціальних мереж пов'язані і ризики. Недбале використання соціальних мереж може призвести до порушення конфіденційності пацієнтів, витоку конфіденційної інформації та навіть недоцільного лікування. Крім того, перебір часу в соціальних мережах може призвести до збільшення ризику вигорання серед медичних працівників та втрати продуктивності. Також важливо пам'ятати про розповсюдження некоректної медичної інформації, яка може призвести до неправильного самолікування та загрози для здоров'я пацієнтів.

Щоб мінімізувати негативні наслідки використання соціальних мереж для лікарів, необхідно розробити стратегії та рекомендації з ефективного та етичного використання цих платформ. Освіта лікарів щодо етичних стандартів у використанні соціальних мереж, включаючи питання конфіденційності пацієнтів та відповідальності за розповсюдження медичної інформації, є ключовою. Також необхідно розробити правила та рекомендації для медичних працівників щодо обмеження часу витраченого на соціальних мережах та встановлення границь між професійним та особистим життям. Правове регулювання щодо використання соціальних мереж у медичній практиці також має велике значення, зокрема, встановлення чітких правил щодо конфіденційності медичної

інформації та відповідальності за порушення цих правил. Загалом, правильне використання соціальних мереж може стати цінним інструментом для покращення медичної практики та взаємодії з пацієнтами, за умови дотримання відповідних етичних, професійних та правових стандартів.

Одним з ключових завдань для сучасного лікаря є збереження балансу між використанням соціальних мереж для покращення медичної практики та уникненням можливих негативних наслідків. Для досягнення цього балансу лікарі повинні вдосконалювати свої навички у критичному мисленні та аналізі інформації, щоб розрізняти достовірну медичну інформацію від міфів та неперевіраних даних. Важливо також надавати пріоритет збереженню конфіденційності пацієнтів та дотримуватися етичних норм у взаємодії з аудиторією в соціальних мережах.

Крім того, медичні організації та установи можуть впроваджувати програми навчання та підтримки для лікарів, спрямовані на вивчення найкращих практик використання соціальних мереж, а також на збільшення обізнаності у питаннях етики та конфіденційності. Важливо також створювати платформи для обміну досвідом та найкращими практиками між медичними працівниками, що дозволить забезпечити поширення корисної інформації та підтримку в професійному середовищі.

Загалом, розуміння як позитивних, так і негативних аспектів використання соціальних мереж для сучасного лікаря в Україні важливо для розвитку медичної галузі та забезпечення високого стандарту надання медичних послуг. Ефективне використання цих інструментів може сприяти покращенню якості медичної допомоги та підвищенню рівня здоров'я населення, за умови збереження принципів етики, конфіденційності та професійної відповідальності.

У підсумку, розглянуті аспекти використання соціальних мереж для сучасного лікаря в Україні підкреслюють складність цього питання та потребу в ретельному аналізі та розробці стратегій. Використання соціальних мереж може бути корисним для покращення комунікації, збільшення доступності медичної інформації та підвищення професійного рівня. Проте, воно також вимагає уваги до питань конфіденційності, етики та регулювання використання цих платформ.

Для досягнення оптимального використання соціальних мереж у медичній практиці необхідно поєднувати технологічний прогрес з етичними та правовими принципами, забезпечуючи збалансований підхід до використання цих інструментів. Розробка відповідних стратегій, освіта медичних працівників та розвиток відповідних правових норм є важливими кроками для забезпечення успішного впровадження соціальних мереж у медичну сферу. При цьому важливо зберігати головний пріоритет – забезпечення високих стандартів надання медичних послуг та захист прав та конфіденційності пацієнтів.

Список використаних джерел

1. B. E. Ibarra-Yruegas, C. R. Camara-Lemarry and al. (2020). "Social networks in medical practice." *Elsiver*, 17(67):10-113. <http://dx.doi.org/10.1016/j.rmu.2015.01.008>
2. Krishna Kumar Agrawaaal, Ankita Agrawal (2023). "Role of social media in medical education." *Journal of Universal College of Medical Sciences*, 11(2). <https://doi.org/10.3126/jucms.v11i02.58135>
3. Israel Espino-Gaucin1, Carlos Eduardo Rodríguez Rodríguez et al. (2020). "Social Networks and Their Role in Current Medicine: An Indispensable Tool for Doctors". *Journal of Biosciences and Medicines*, 8, 15-25
4. Chan, W.S. and Leung, A.Y. (2018) Use of Social Network Sites for Communication among Health Professionals: Systematic Review. *Journal of Medical Internet Research*, 20, e117. <https://doi.org/10.2196/jmir.8382>
5. De Angelis, G., et al. (2018) The Use of Social Media among Health Professionals to Facilitate Chronic Disease Self-Management with Their Patients: A Systematic Review. *Digit Health*, 4, 2055207618771416. <https://doi.org/10.1177/2055207618771416>
6. Pershad, Y., Hangge, P.T., Albadawi, H. and Oklu, R. (2018) Social Medicine: Twitter in Healthcare. *Journal of Clinical Medicine*, 7, 121. <https://doi.org/10.3390/jcm7060121>